

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 6—7.

Kesä-, Heinäkuu

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG

Vastaava.

Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4,
puh. 8154.

27:s vuosik. 1922.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Maaseudun arvo ja kaupunkien arvo.

Jatkoa maalisk. n:roon ja vastinetta J. Ojalalle.

I. O. arvostellessaan minun edellistä kirjoitustani tekee itse ikäviä erehdyksiä. Hänen mainitsemillaan lauseilla tarkoitin, että kaupunkien ja niiden edustaman kaupan ja teollisuuden huono, ihmiskuntaa hävittävä „arvo“ on kohonnut liian korkealle. Älköön kukaan luulko, etten minä ymmärtäisi kaupunkien hyviä arvoja. Niitä on paljon. Ne ovat kaikkien nähtävinä ja niitä on helpompi selittää. Mutta vielä enemmän on huonoja arvoja. Niitä on enemmän kaupungeissa kuin maaseudulla. Niitäkin sanotaan arvoiksi, vaikka ne eivät sitä olekaan. Ne ovat usein salaisia ja niiden selittäminen vaatii tarkkaa ajattelua. En ole ryhtynyt kirjoittamaan kaupunkien ja maaseudun välisestä arvosta saadakseni pilkata kaupunkilaisia. Sitä I. O. näyttää luulevan, koska kirjoituksensa lopussa on terävästi ajateltu pilkka maanviljelijöille. Asialla on kumminkin vakavat puolensa. Kaikkien täytyy oppia nykyaikana eroittamaan hyvät ja huonot arvot toisistaan. Asia vaatii pitemmän esitelmän minunkin puoleltani.

Ensiksi pieni esimerkki: hyvästä kaupunkitalon tonttimaasta maksetaan nykyään 1000 mk. ja enemmänkin 1 neliometriltä. Mutta maaseudulla on maan arvo niin alhainen, että hyvää viljelyskelpoista maata voi saada 1 mk:an hinnasta 1 neliometri. Mikä huimaava ero on arvossa maaseudun ja kaupungin välillä tässä yhdessä esimerkissä! Mistä tämä johtuu? Se johtuu siitä, että nykyaikana ei määrätä arvoa ihmiskunnan hyvinvoinnin vaan rahan arvon mukaan. Rikas rahamies ei osta halpaa maata maalta, koska hän ei viitsi tehdä työtä. Hän voisi kyllä ostaa sitä suuremman määrän ja vuokrata köyhemmille, mutta silloin se tuottaa liian vähän korkoa. Rahaa hän siis palvelee, eikä luontoa, maata, jota ihminen on määrätty palvelemaan. Hän rakennuttaa kaupunkitalon, ottaa korkeaa vuokraa, perustaa kauppoja ja tehtaita tullakseen ilman omaa vaivannäköä entistä rikkaammaksi. Siitä seuraa kirousta koko

ihmiskunnalle, jos tällaista luonnonarvon polkemista edelleen suunnattomassa määrässä jatkuu. Kaupungit, kauppa ja teollisuus vievät paljon enemmän itselleen ihmiskunnan kalleinta pääomaa, *työtä*, kun ne koneiden y. m. muodossa antavat takaisin esim. leivän kasvattamiseen. Luonnon, maaseudun arvon polkeminen on *perussyy* ihmiskunnan nykyiseen hätään. Suursota, maailmankriisi y. m. ovat vaan sen seurauksia.

Niin, maanviljelys on pääelinkeino Suomessa. Tästä pitäisi johtua, että sitä edistettäisiin ensimmäiseksi. Mutta maanviljelys on köyhdytetty. Hallitus, rahamiehet y. m. ovat antaneet suuremman arvon kaupalle ja teollisuudelle. Niiden edistämiseksi on meillä suuria pankkeja. Menkääpä pyytämään niistä lainaa ostaaksenne itsellenne maata. Turha vaiva! Osuuskassat y. m. eivät läheskään voi tyydyttää maata-haluavien rahan tarvetta. Kauppa ja teollisuus ovat siis paremman asemassa, kuin maanviljelys. Ne ovat menneet liiallisuuksiin. Koska niillä on runsaasti rahaa käytettävänä, valmistavat ne paljon enemmän tavaraa kuin on tarpeellista. Ja minkälaista tavaraa? Ostin kerran tuollaisen pienen tulen sytyttäjän, jollaisia tupakoitsijoille valmistetaan. Pari päivää sillä iskettyäni tulta oli sen taito lopussa. Uudet kivet eivät mitään auttaneet. Koje täytyi viskata tuleen, että paloi itse. Nuo tuollaiset teollisuustavarat eivät edistä maailman kehitystä enemmän kuin esi-isämme taulat ja piikivet! Kyllä teollisuus on huimaavasti kehittynyt, mutta se on kehittynyt myös romutavaran valmistajaksi, pettäjäksi ja valehtelijaksi.

Käsateollisuus on paljon hyödyllisempää jos se on työtä pienessä mittakaavassa. Se valmistaa silloin hyvää työtä, jos työntekijä on myös itse myyjänä. Mutta tehdasteollisuuden tunnuslause on: mahdollisimman suuri tuotanto, mahdollisimman halpa hinta ja mahdollisimman suuri voitto. Kansa on köyhää. Se ei voi ostaa hyvää tavaraa

kalliilla hinnalla. Se ostaa siis huonompaa ja halvempaa. Mutta tuo huono tavara kestää vähän aikaa. Rikkaat ostavat hyvää tavaraa. Se on kallista, mutta kestää kauan. Heille tulee hyvä tavara ajanpitkään halvemmaksi kun köyhän kansan huono tavara. Seuraus: yhä enemmän halpaa, huonoa tavaraa, yhä enemmän kauppasaksoja niitä myömmään, yhä enemmän työn tuhlausta.

Minkälaiseksi on sitten kauppa nykyaikana kehittänyt? — Ei missään elinkeinossa tehdä syntiä niin paljon kuin kaupassa. Ihmiset valehtelevat ja pettävät toisiaan minkä ehtivät. Koska kauppa on nyt yhä enemmän kehittänyt huonoon suuntaan, niin uskooko kukaan sen vievän ihmiskuntaa onneen? Kehityksen laki on ankara: me saamme näyttää mitä me kylvämme alkaen siemenistä, joita panemme peltoon, aina salaisimpiin ajatuksiin asti, joita sydämessämme viljelemme. Kaikki se paha, jota me teemme, vie kehitystä väärään suuntaan ja se vaikuttaa ihmiskunnassa aina kolmanteen ja neljälletoiseen polveen! Huonossa kaupassa tulee samallinen, ihmiskunnan elinvoiman, työn tuhlaus kuin huonossa teollisuudessaakin. Meillä on kauppiaita liikaa kaikilla aloilla. Suurin osa heistä ei ole miksikään hyödyksi. Maanviljelyksen täytyy heitä elättää ilman että ihmiskunta saa siitä vastaavaa hyötyä.

I. O. mainitsee Vainvientiösuuskunta Valion. Se on juuri hyödyllinen ja kehityksen mukainen kauppiatapa. Nykyään täytyy tavarain kulkea kymmenen välikäsien kautta ennenkuin se joutuu kuluttajalle. Esim. talonpoika myy lehmänsä „parisniekalle,“ tämä kaupungin lihakauppiaille, lihakauppias makkaratehtaalalle, makkaratehdas valmistaa sen makkaraksi ja myö tukkukauppiaille j. n. e. Siten tulee tarpeettomasti elätetyksi suuri kauppiasjoukko. Jokainen heistä ottaa voittoa, jolla elää. Kuluttajat saavat maksaa tämän voiton. Maailman hyvä kehitys vaatii ihmisiä ryhtymään osuustoimintaan kaupan y. m. alalla. Esim. maanviljelijät perustavat osuuskunnan, joka ostaa heidän tavaransa ja myy sen suoraan kuluttajille. Kauppavoitto jaetaan osuuskunnan jäsenille tai käytetään muihin osuuskunnan tarpeisiin. Osuustoiminnassa on yksi se voima, joka oikein johdettuna vie osaltaan ihmiskuntaa onnelliseen kehitykseen. Mihin joutuvat sitten nuo lukemattomat pikkukeinottelijat? Menkööt hyödylliseen työhön. Maa on viljelemättä.

Voidaan sanoa, että maanviljelyskin voi olla työntuhlausta. Kyllä se sitä voi olla. Esim. halla voi turmella viljan. Mutta peruspääomaa, maata, ei voi halla viedä. Se kasvaa koko ihmisen iän ja jää aina edelleen kasvamaan uusille sukupolville. Se on siis aina ihmiskuntaa hyvään kehitykseen johtavaa työtä.

Totta kyllä on että maalaiset tarvitsevat kaupunkia. Me haluamme saada hyviä koneita y. m. tavaroita. Mutta mekin olemme köyhtyneet. Emme jaksa ostaa kalliita koneita y. m. Me emme sen-

tähden voi maanviljelystä tarpeeksi kehittää. Me haluamme saada kaupungista myös hyvää, henkeämme jalostavaa sivistystä. Sitä me olemme saaneet, mutta vielä enemmän kaupungit levittävät maaseudulle huonoa, hävittävää „sivistystään.“ Jos tämä hävittävä „sivistys“ pääsee turmelemaan yhä enemmän myös maalaisväestöä, niinkuin se turmelee kaupunkilaisia, niin mistä sitten kaupungit saavat uutta elinvoimaa eli n. s. tervettä verta? Paheet ovat jo yleisiä maaseudullakin. Parempi olisi meille „rotuperäinen“ elämä kuin täydellinen häviö molemmille. I. O. mainitsee eskimolaiset. He ovat eläneet tyytyväistä luonnonkansan elämää. Muutamia vuosikymmeniä takaperin hyvät ihmiset menivät sinne saarnaamaan Jeesuksen evankeliumia, siis sydämen sivistystä. Nyt on sinne mennyt myös raaka, ulkonainen „sivistys“ kaupan ja teollisuuden mukana. Se on vienyt sinne palo- viinan, tupakan, siveettömyyden y. m. Eskimolaiset eivät voi niitten vaikutusta kestää, vaan tulevat aikaa myöten häviämään sukupuuttoon. Eristetyn asemansa vuoksi he eivät saa mistään uutta elinvoimaa hävinnan sijaan. — Huono kehitys voi siis viedä ihmiskunnan häviöön, jos ei parannuksia aikaansaada.

En voi myöskään pitää sitä mielipidettä oikeana, että kyntäminen y. m. olisi aina eläinräkkäystä. Te, kaupunkien työmiehet, olette itse niin ruoskitut rahavallan orjan ruoskalla, että tahdotte kaikissa töissä päästä mahdollisimman helpolla! Jumalan käsky ihmisille kuului: „Sinun tulee tehdä työtä, viljellä ja varjella paratiisia.“ Tämä käsky kuuluu myös eläimille. Ei kukaan ole väittänyt, että kohtuullinen työ ihmisille on eläinräkkäystä. Eläimet tekevätkin halulla työtä kun ne oppivat. Ajatelkaapa vain muurahaisia! Pahuus saa helposti vallan ihmisydämessä tässäkin, mutta suurin osa maanviljelijöitä ymmärtää sen hyödyn, jonka eläimet heille antavat. He hoitavat niitä hyvästi ja kohtelevat ystävyydellä.

Rikkautta ja laiskottelijan elämää alköön Jumala ihmisille antako, vain antakoon Hän meille riittävän jokapäiväisen leivän ahkeralla työllä. Antakoon Hän meille vapautta ja sydämen sivistystä!

Nyt teillä on tehtaissa 8 tuntinen työpäivä. I. O. mainitsee, että tulevaisuudessa koneiden aikana tarvitsee tehdä työtä vain 4 tuntia päivässä. — Kyllä kehitys voi viedä siihen jos ihmiset tahtovat käydä sitä viemään. Vielä on Suomessa kumminkin paljon soita ja korpia. Niitä täytyy nyt ensin hevos- ja käsivoimalla raivata, että koneet voivat tulevaisuudessa niillä kulkea. Tahdotte ehkä, että me maalaiset ne raivaisimme. Mutta me emme yksin jaksa. Olemme aina tähän aikaan asti tehneet kesällä työtä 12 tuntia ja enemmänkin. Sittenkin monet maanviljelijätkin syövät vieraan kansan leipää. Tulkaa meitä auttamaan ja viemään hyvää kehitystä eteenpäin! Täytyy raivata suot ja korvet pelloiksi ennenkuin koneiden aikakausi tulee. Sitten vasta saavat ihmiset onnen

aikakauden, kun koneet pyörivät pelloillakin niin sukkelaan, että maanviljelijän tarvitsee tehdä työtä vain 4 tuntia päivässä. Kuinka ihmiset voivat olla onnellisia koneitten aikakautena jos he eivät saa tehdä työtä kaikki yhtä paljon. Silloinkin kaikki tahtoisivat olla koneiden hoitajia. Ei kukaan tahtoisi mennä korpia kuokkimaan. —

„Jos me tulemme maalle, niin toiset tulevat meidän sijaan kaupunkiin“ vastaatte te. Tulkoot! Tehtaat eivät anna heille suurempaa onnea kuin teillekään. Ne kuluttavat ihmisten voimat loppuun jo keski-ikässä. Lähettävät heidät sitten köyhäintaloon ja ottavat nuoremmat sijaan. Heidän käy samalla tavalla. He tahtovat parantaa olojaan sosialismin avulla. Mutta kuinka kävi Venäjällä? Perus-syy Venäjän nykyiseen hätään on myös se, että maanviljelyksen arvoa on liian paljon halvetsuttu. Venäjän talonpoika oli vuosisatoja kaupunkien ja ylimystön orjuudessa. Nyt se huonoon suuntaan johdettu kehitys kostaa!

Epäkohtia voi köyhällä työntekijällä olla myös maalla. Aika on huono monessa suhteessa. Ja sitä ei saa hyväksi yhdessä sukupolvessa kun sadat sukupolvet ovat syntyä tehneet. Mutta kyllä Suomessakin jo on huomattu mihin kaupunkien, kaupan ja teollisuuden liika kehitys vie. Nyt jo koetetaan hankkia mahdollisimman monelle maattomalle maata. Hallitus koettaa antaa heille apuaan. Liikaa onkin nykyaikana vaatia köyhältä työläiseltä, että hän ahkeruudellaan ja säästäväisyydellään hankkisi itselleen maatilaa. Monet ovat sen kumminkin tehneet. I. O. kirjoitti viime K. m. Joululehdessä Joutsenolaisesta maanv. Mannerista. Vaihtaessaan naskalin kuokkaan voitti hän yhtä paljon kuin naskalissa on terästä kuokkaan verraten! Ei ole monta sellaista miestä, mutta kyllä siitä kaikki hyötyvät pienemmässä määrässä.

Jos siis kenellä on koti maalla, pysyköön hän kotona kukkien keskellä. Älköön hän menkö riistämälleen leipää ja työtä kaupunkien ja tehtaiden ihmisiltä. Heillä on sitä ennestään vähän. Oman etunsa tähden päinvastoin tulkoot työläiset tehtaista maalle työhön. Kyllä suurin osa maalaisista antaa palvelijoilleen suuremman arvon kun tehtaat. Ruoka ja terveysolot ovat paremmat maalla.

Jos ette kaikesta tästä huolimatta tahdo maalle tulla, niin älkää myös pilkatko meitä maalaisia ja maanviljelystä. Kyllä maaseudun hyvä arvo rupeaa nousemaan ja kaupunkien huono „arvo“ laskeumaan. Ihmiskunnan kehitys juuri sitä vaatii. Me maalaiset emme myös halua pilkata teitä. Jos me saamme ystävällistä kohtelua, niin olemme teidän ystäviä.

Mikko Suuronen.

Muistoja Vironmatkaltani.

Hörylaiva „Viola“ vei minut toukok. 6 pnä Helsingistä Viron vanhaan pääkaupunkiin, *Tallinnaan* eli Rääveliin. Toukokuun aamu oli sumuinen ja kylmä. Talven viimeiset jäälautat uivat vielä satamassa ja Suomenlinnan rantamilla. Mutta läpi sumun ja jätten kuljettuamme noin 1 tunnin ajan Harmajan majakan luo loppui jää ja poistui sumu. Meri aaltoili vapaana auringon paisteessa kirkkaalta siniseltä taivaalta.

Matka Helsingin rannasta Tallinnan satamaan kestää noin 4 1/2 tuntia. Ei ole kaukana Vironmaa Suomesta. Noin pari tuntia ennenkuin „Viola“ laski Tallinnan laituriin alkoivat jo tuon noin 700 vuotta vanhan kaupungin kirkkojen tornit näkyä kaukana taivaan rannalla. Ensin näkyivät ne vain pieninä, tummina viivoina, mutta vähitellen kasvoivat ne ja selkenivät, näyttivät kuin merestä nousseen odottavan matkustajan katseltaviksi. Pian oli Tallinnan koko 3 1/2 km. pitkä satama edessämme. Siinä näkös oli laivoja, suuria ja pieniä Ameriikasta, Englannista, Saksasta, Tanskasta, Ruotsista, Suomesta y. m. Sanottiin niitä olevan liki 200. Ja useimmat niistä veivät ruokaa ja tavaraa Venäjän nälkäisille asukkaille. Tallinnassa nostettiin tavarat laivoista junaan. Sentähden vilisi rannassa lastaustyöväkeä kuin muurahaisia. Ja suuret nostokoneet työskentelivät rytisten, räiskäen kuumeisella kiireellä.

Laivamme laski laiturin viereen. Katselin sen kannalta rannalle kokoontunutta kansaa. Pian huomasin joukossa 3 nuorta miestä, jotka viittoilivat käsillään ja tarkoin katselivat laivan kannella olevia matkustajia. Nuo 3 olivat kuuromykkiä, jotka olivat tulleet minua vastaanottamaan. Viittasin heille, että minäkin olen kuuromykkä. Pian lensivät lakit ilmaan, sekä heidän että minun ja vastaanottajieni kasvoille nousi ystävällinen ja iloinen hymy.

Tallinnassa asuu noin 60 à 70 kuuromykkää (koko Vironmaassa on heitä noin 700—800). Nuo 3 vastaanottajani olivat Tallinnan kuuromykkäin huomatuimmat johtomiehet: *Karl Luht*, *R. Tomson* ja *Jegoroff*. Pian sain heistä hyvät ystävät, jotka koko Tallinnassa oloaikani kohteliaina, uhrautuvina ja liikuttavalla huomaavaisuudella minua auttoivat. Ensiksi johtivat he minut matkustajakotiin asumaan ja näyttivät minulle Tallinnan tärkeimmät kadut, torit, rakennukset y. m., että osaisin yksinkin kulkea eksymättä. Tallinna on nimittäin vanha kaupunki. Kadut ovat kapeat, hyvin monimutkaiset ja sekavat. Siellä on todella vaikea vieraan kulkea. Eksymisen vaara on hyvin suuri. Mutta, sanon sen heti, tämä vanha ja monimutkainen kaupunki on kovin hauska katseltavaksi. Kun kulkee sen kapeita, omituisen mutkikkaita katuja pitkin ja katselee sen satoja vuosia vanhoja rakennuksia, kirkkoja, muureja, torneja y. m., niin luulee siirtyneensä satoja vuosia ajassa

taaksepäin. Juhlallisella mielellä astuin oh kaik-
kien noiden omiusten, ikivanhojen talojen ja
kävin noissa muistorikkaissa, hämärissä kirkoissa,
missä kaikki muistutti menneiden sukupolvien
työstä, kärsimyksistä, iloista ja suruista.

Tallinnan kuuromykät tapasin ensikerran jo sa-
mana iltana kokouksessa hra Tomsonin suuressa
suutarintyöhuoneessa, erään vanhan rakennuksen
kivijalkakerroksessa. Tässä samassa huoneessa pi-
din kuuromykille yhteensä 3 kokousta niinä päi-
vinä. Pidin heille saarvoja ja kerroin Suomen kuuro-
mykistä, heidän kouluistaan, harrastuksistaan, elä-
mästään.

Tallinnan kuuromykät tekivät minuun hauskan
vaikutuksen. He olivat yleensä nuorta väkeä.
Käytöksensä oli kohtelijasta ja sivistynyttä. Kaikki
olivat siististi puetut, vaikka Virossa on vaatteista
puute, kun ne ovat kovin kalliit. Ja kaikki oli-
vat erittäin ystävälliset Suomesta tulleelle vieraal-
leen. Ihmeekseni kuulin heti, että kaikki Viron
kuuromykät ovat puhekoulunkäyneitä. Virossa ei
ole koskaan opetettu viittomiskielellä eikä siellä
tunneta sormiaakkosiakaan. Kun ensimmäinen k. m.
koulu siellä avattiin v. 1864, niin oli se puhe-
koulu. Kuuromykät eivät siis viittaa siellä paljon
ja kokouksissaankin pitävät he esitelmänsä ja pu-
heensa puhekielellä. Tämä oli minusta kovin
hauskaa.

Mutta minä en osannut vironkieltä! Kuinka
siis osaisin puhua heille? Tallinnan k. m:n jou-
kossa oli rva Gabrielle Tomson, joka osaa sekä
viron-, että saksankieltä. Minä puhuin hänelle
saksaa, hän käänsi sen kuuromykille vironkielelle.
Mutta koetin myös puhua viittaamalla ja silloin
huomattiin, että kuuromykät ymmärsivät aivan hy-
vin, mitä minä puhuin. Esitelmäni pidin siis
viittomakielellä ja puhuin suulla vaikeampia asioita
joskus saksankielisillä, joskus vironkielisillä sanoilla.
Ja niin sitä selvitettiin. Esitelmäni jälkeen pide-
tyissä keskusteluissa huomasin, että minua todella
oli ymmärretty.

Virossa ei ole vielä kuuromykkäin Liittoa eikä
k. m. yhdistyksiä. K. m:t siellä ovat eläneet ha-
jallaan ja eristettyinä, eikä heillä koulusta pääs-
tyään ole ollut mitään yhtymätilaisuuksia, ei mi-
tään esitelmää eikä kokouksia. Tallinnassa ovat
he joskus pienissä ryhmissä kokoontuneet tovereit-
tensä ahtaissa asunnoissa seurustelevaan. Kaikki
he valittivat: ei kukaan tule meidän luoksemme,
ei kukaan auta meitä, ei kukaan opeta meitä!
Sydäntä särki kun he pyysivät: „rääkyygää (puhu-
kaa) meille Jumalan sanaa, emme ole saaneet yh-
tään Jumalan sanan opetusta senjälkeen kun kou-
lusta pääsimme!“ Ja kun siten koetin heille
yksinkertaisilla viittomilla puhua Jumalan sanaa,
niin seurasivat he puhetta mitä suurimmalla tark-
kaavaisuudella ja jännityksellä. Niin janoiselle ja
kiitolliselle kuuromykkäjoukolle tuskin koskaan
olen puhunut.

Nyt, kun Virokin on vapautunut itsenäiseksi

valtakunnaksi ja päässyt Venäjän orjuuttavasta val-
lasta ovat myöskin kuuromykät siellä heränneet
toimintaan. He tahtovat perustaa Liiton koko Viron
kuuromykkäin kesken, samanlaisen kuin meillä
Suomessa on. Liitto onkin jo alulla. Säännöt on
hyväksytty. Tallinnassa on pidetty alustavia ko-
kouksia, *Wändran* k. m. koulun johtaja, hra *W. Uni-
ver* on heitä auttanut siinä. Hän on tullut johta-
maan noita kokouksia. Hän on kirjoittanut sään-
töjä ja käynyt hallituksen puheilla pyytämässä Liit-
ton säännöille vahvistusta. Sääntöehdotus on nyt
hallituksessa käsiteltävänä ja kuuromykät odottavat
joka päivä milloin heidän Liittonsa säännöt saavat
vahvistuksen. Sitten he alottavat työnsä.

Viron k. m. Liitto pääsee siis toivottavasti pian
alkamaan. Mutta kyllä heillä tulee siinä olemaan
monta vaikeutta. Suurin vaikeus on se, ettei
Tallinnassa ole yhtään ainoaa sivistynyttä, *kuule-
vaa* miestä tahi naista, joka rupeaisi nyt alussa
auttamaan kuuromykkiä Liiton asioissa. Tarvit-
taisi sopiva, oppinut kuuleva henkilö, jota kohtaan
kuuroilla olisi kunnioitusta ja luottamusta. Tämä
henkilö, ainakin aluksi, johtaisi kokouksia, pitäisi
puheita ja esitelmää j. n. e., sekä antaisi yleensä
Viron k. m. Liitolle oikean suunnan ja hengen.
Tallinnassa ei ole k. m. koulua eikä opettajistoa.
K. m. koulu on maalla, *Wändran* pitäjässä. Sinne
on matka pitkä. Sinne kestää rautatiematka 6 tun-
tia ja sitten on vielä hevostatkaa yli 25 kilo-
metriä. Matkaan menee siis kokonainen päivä.
Ja matkat ovat Virossa kalliit. Jo yksin tuo hevost-
matka maksaa 1,000 Vironmarkkaa! Rautatie-
matka siihen lisäksi 125 mk! *Wändrasta* saisivat
kuuromykät apua Liitolle. Johtaja *Univer* on in-
nokas k. m. ystävä. Ja toisetkin nuoret opettajat
mielellään tulisivat k. m. kokouksiin. Mutta pitkä,
vaikea ja kallis matka estää. Eikä aikaakaan ole.
Viron alkavalla k. m. Liitolla on siis suuria vai-
keuksia voitettavana, ennenkuin se voi ruveta
työskentelemään tarkoitustaan vastaavasti. Mitä
hyötyä on Liitosta, jos sillä ei ole kykeneviä joh-
tajia, jotka voivat sitä ohjata ja tehdä sivistys- ja
valistustyötä kuuromykkäin keskuudessa?

Tallinnan kuuromykkäin ja alkavan Liiton johto-
mies nyt on *Karl Luht*.

Hän on nyt 51 vuoden vanha, perheellinen mies.
Luht syntyi pienellä paikkakunnalla Peipusjärven
rannalla. Pienenä lapsena hän jo menetti kuu-
lonsa säikähtämällä koiraa, joka haukkui. 7 vuo-
tiaana hänet vietiin *Wändran* k. m. kouluun, jossa
kävi 7 vuotta, oppi puhumaan erittäin hyvin, luke-
maan huulilta sekä opiskeli muutoinkin hyvällä
menestyksellä. Hän osaa vironkieltä kovin hyvin
ja on hänellä muutoinkin paljon tietoja. Hän on
vakava, ajattelevainen, ymmärtäväinen ja käytän-
nöllinen mies. Koulusta päästyään hän ensin ru-
pesi räätäliksi. Mutta räätälintointa piti hän epä-
terveellisenä. Hän tuli siinä sairaaksi ja rupesi
ajattelevaan toista työtä. Sattumalta tapasi hän
silloin erään puolalaisen kuuromykän, joka mat-

kusteli kauppiaina myymässä kuuromykkäin käsitöitä. Silloin selvisi Luhtille, että hänkin rupeaa kauppiaksi. Nyt alkoivat Luhtin vaellusvuodet. Hän matkusti Venäjälle, kulki sen ristiin rastiin. Kävi Pietarissa, Moskovassa ja lukemattomissa muissa kaupungeissa. Matkusti Siperiaan, Kaukaasiaan, Puolaan ja Itämeren maakuntiin (Liettuaan, Latviaan, Viroon). Tämä yksinäinen, nuori virolainen kuuromykkä kulki yksin monet vuodet, myi pikku tavaroita, postikortteja, rasioita, lusikoita, veitsiä ja yleensä *kuuromykkäin valmistamia käsitöitä*. Kauppa kävi hyvin. Luht ansaitsi paljon rahaa. Matkoillaan näki ja oppi hän paljon. Mutta Luht tahtoi oppia vain hyviä ja kauniita asioita. Rumat asiat ja pahat tavat hän hylkäsi. Vuosien kuluessa on Luht kehittynyt vakavaksi, hyväksi ja raittiiksi mieheksi. Sen tuntee heti kun seurustelee hänen kanssaan. Tuntee, että on tekemisessä hyvän ja vakavan miehen kanssa. — Luth meni naimisiin virolaisen k. m. naisen, *Maria Schirmerin*, kanssa. Rva L. pääsi pois Wändran k. m. koulusta 27 vuotta sitten. Hra ja rva Luhtilla on 4 lasta, koulunkäyneitä, hauskoja nuoria. Ja tuntuu Luhtien koti ja perhe-elämä miellyttävältä ja hauskalta. Tässä kodissa pidettiin kaksi kertaa *juhlapäivälliset* minun ollessani Tallinnassa. Vaikka huoneet eivät olleet suuret, niin „hyvä sopusijaa“ suurelle kuuromykkäjoukolle. Rva Luht oli kuulevien sisariensa avulla laittanut monenlaiset, hyvät ruuat, joita syötiin iloisen mielialan vallitessa ja monia puheita pidettäissä. Näistä hauskoista juhlahetkistä Maria ja Karl Luhtin hyvässä kodissa jäi mieleeni kauniit muistot. Ihmettelin kuinka kohteliaita ja hienotunteisia Tallinnan kuuromykkät olivat ja kuinka runsas oli heidän vieraanvaraisuutensa. Kaikki puheet näillä päivällisillä pidettiin puhkielellä. Luulin huomaavani, että virolaiset heimolaisemme ovat vilkkaita, herkkätunteisia ja innostuvia; mutta me suomalaiset olemme hitaita, jäykkiä ja kylmätunteisia. — Nykyään kaupitsee Luht tavaroitaan ainoastaan kotikaupungissaan, Tallinnassa sekä Vironmaalla. Ja kuuluu kauppa käyvän oikein hyvin.

Toinen Tallinnan kuurojen johtohenkilöitä on suutari *R. Tomson*, ijältään vielä nuori, etevä, Wändran k. m. koulun läpikäynyt hänkin. Hänellä on oma liike ja on hänen luonaan työssä useita k. m. poikia. Hän on naimisissa. Rouvansa Gabrielle ei ole varsinainen kuuromykkä, eikä ole käynyt k. m. koulua. Wändrassa oli hän vain sen verran, että oppi lukemaan huulilta puhetta. Tän tuli kuuroksi myöhemmällä iällä ja on käynyt kuulevain koulua. Rva T. puhuu täydellisesti viroa, saksaa ja venättäkin sekä voi olla kielitaitoisena ja kouluakäyneenä suureksi avuksi kuuroille tovereilleen. Tallinnassakin on ankara asuntopula. Ihmisillä ei ole riittävästi asuntoja. Siksi Tomsonitkin ovat joutuneet asumaan yhteen suureen keittiöön talon kivijalkakerrokseen, puoleksi maan alle. Mutta siinä huoneessa sallivat he kuuromyk-

Karl ja Maria Luht.

käin pitää kokouksiaan ja ovat mukana innolla uuden Liiton perustamispuuhissa.

Hra *Jegoroff* on myös Tallinnan huomattavampia kuuroja. Hän on syntynyt 18 km. Tallinnasta, maalla. Lapsena joutui hän venäläiseen k. m. kouluun Pietariin. Hän siis puhuu venättä. Hänellä oli suuret taipumukset maalaustaiteeseen. Koulusta päästyään otettiin hänet oppilaaksi taidekouluun (akatemiaan) Pietariin ja tuli hänestä *taidemaalari*. Hän asui ennen Pietarissa. Kävi matkoilla m. m. Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa y. m. Kun bolshevikit pääsivät valtaan Venäjällä pakeni Jegoroff vaimonsa ja lastensa kanssa Tallinnaan, jossa hän nyt harjoittaa taidettaan (maalaa tauluja). Tallinnassa avattiin taiteilijaseuran „*Arsin*“ kevätnäyttely toukok. 8 pnä. Tähän juhlatilaisuuteen kutsui Jegoroff minutkin, sillä näytteille oli pantu 7 hänenkin uusia taulujaan. Ne olivat kauniita kuvia Tallinnan kaupungista sekä kaksi suurta henkilökuva. Minun mielestäni ne olivat näyttelyn kauniimpia tauluja ja luin seuraavana päivänä Tallinnan saksalaisessa sanomalehdessä hyvän arvostelun Jegoroffin tauluista. Jegoroff tuntui olevan nöyrä ja vaatimaton mies vaikka olikin lahjakas taiteilija. Hän ei kiittänyt itseään. Ystävyytensä osotukseksi lahjoitti hän minullekin kauniin taulun, joka kuvaa hänen pientä, köyhää syntymäkotiaan. Sanoi antavansa taulun Tallinnan kaikkien kuuromykkäin nimessä ja puolesta. — Varmaan oli Tallinnan kuuromykkien joukossa vielä monta muuta mielenkiintoista (etevää) miestä ja naista, mutta en ehtinyt kaikkiin heihin tutustua. Mainitsen vain esim. nuoren ompelijattaren, ni *Kreutzwaldin*, joka pienenä lapsena asui vanhempainsa kanssa Helsingissä monta vuotta ja kävi silloin siellä kuuromykkäin lastentarhassa. Hänkin on läpikäynyt Wändran k. m. koulun sekä on niin etevä käsityöntekijä, että hänelle tarjottiin apulaisopettajan paikka Wändran k. m. koulussa, vaan ei hän sitä ottanut vastaan.

Kaikki kuuromykkät maailmassa rakastavat valokuvia ja antavat mielellään valokuvata itsensä.

Tallinnan kuuromykkät 14. 5. 1922.

Niin Tallinnassakin. Eräänä sunnuntaina valokuvattiin meidät kaikki. Tätä nautintoa kesti 2 tuntia! Niin paljon hauskaa! Lukijat saavat nyt tässä nähdä tuloksen noiden 2 tunnin hauskuudesta. Tämä kuva on otettu Tallinnan vanhan muurin juurella. Muuri on satoja vuosia vanha ja sangen omituinen. Se kiertää kaupungin keskellä olevan Toompean mäen. Mäellä on vanha, arvokas Tuomiokirkko, Presidentin linna, Hallituksen palatsi sekä paljon muita julkisia, muistorikaita rakennuksia. Toompean mäeltä on mitä suu-

renmoisain näköala yli tuon vanhan, kirjavan kaukupungin ja kauas merelle, niin kauas kuin silmä kantaa. Kuvan taustassa näkyy Olavin kirkon torni. Se kirkko on ensi kerran rakennettu vuonna 1236, siis ikää on silläkin.

Vierailuni Tallinnan kuuromykkien luona oli odottamattoman hauska ja sisältörikas. Se on nyt kauneimpien muistojeni joukossa mitä minulla yleensä on knuromykkämaailmasta.

Ensi kerralla kerron käynnistäni Wändran kuuromykkäkoululla.

H. N.

Pakinoita.

Sisällys: Suolakuppi; Mehiläishoitoa sekini.

On lämmin, talvinen kevätpäivä 1922. Suurosen Mikko istuu paitahihassillaan pöydän ääressä omissa kamarissaan. Hän on siinä jo tuntikausia istunut ja lkenut lehtiä ja kirjoja pitkän lepopäivän kuluttamiseksi. Vähän väliä iskee hänen maamiehen silmänsä ikkunan läpi lumenpeittämään kotipeltoonsa toivoen sen pian pistävän päänsä valkoisen peiton alta ja näyttävän uutta viheriäistä pukuaan, jonka Mikko oli menneenä syksynä sille antanut. Miten on se puku kestänyt koko talven ja onko siihen tullut rotanreikiä, se on lähitulevaisuudessa selvillä. Ja Mikko alkaa miettiä keväästä, kesästä ja päivänpaisteesta. Hän tuijottaa hajamielisenä sanomalehtiin ja kirjoihin, ne kun on jo loppuun luettu. Molemmat kyynärpäät pöydällä ja pää käsien varassa hän tuntee vaipuvansa suloiseen uneen, kun jo lukiessa päänsä oli kolahtaa pöytään. Ja hän nukkuu toimetomien kaupunkilaisten kadehtimaan makeaan uneen ja uneksiikin. Hän näkee kesän joutuvan. Kaikki lihat kasvavat pitkäksi. Ruiskin voittaa Mikon pituudellaan. On sadetta ja vielä enemmän au-

ringonpaistetta. ja siitä seuraa entistä pitempää kasvullisuutta. Mikko kävelee pellolla mieli korkealla. Hyvä ystävänsä, naapuri, tulee häntä vastaan ja ihmettelee Mikon työn tulosta. Hän lyö Mikkoa hartialle ja sanoo: „aika poika“!

Mikko herää siihen, että joku todellakin lyö häntä olalle. Lyöjä on hänen luokseen vierailemaan tullut Puolakan Aleksin V:n kaupungista. Viisi kuukautta sitten olivat he nähneet toisensa sillä kertaa Aleksin ahtaassa „kellarissa“. „Mikä on tuo astia tuossa?“ on vieraan ensimmäinen tervehdyssana Mikolle. „Suolakuppi“ vastaa Mikko ensi sanoikseen ja selvittyään unenpöpperöstä. „Kehtaat nukkua keskellä kirkasta päivää!“ ihmettelee Aleksin. „Hm“ vastaa Mikko „se on jokapäiväistä päivällisunta“. Tuskin on Aleksin istuutunut Mikon kehoituksesta, kun nikkarinkisällä Ojalan lisäksi tulee sisään. Oh hyvä, ettei uusi tulija sulkenut Mikon kissaa oveen kiinni, joka oli siinä odottanut oven avaamista päästäkseen ulos. Lisäkin tullessa oli se siis päässyt hänen koipiensa välistä samassa ovenavauksessa päinvastaiseen suuntaan niin, että häntä vain vilahti. Mikon kummas-tukseksi nousee vilkas Aleksin ensin tulijaa tervehtimään ikäänkuin hän olisi isäntä talossa. Vasta muutama silmänräpäys myöhemmin on Mikkokin pystyssä kuin pölkky.

Aleksi tuo vilkas karjalainen ja kaupunkilainen tekee nopean osotusliikkeen suolakuppia kohti ja lisäksi silmät seuraavat yhtä nopeasti samaan suuntaan, ennenkuin Mikko on ehtinyt vastata lisäksi tervehdykseen. „Mikä se on?“ pääsee lisäksi. „Suolakuppi, suolakuppi“ sanoo Aleksi innokkaasti. Molemmat vieraat ryhtyvät lähemmin tarkastamaan tätä merkittävää kuppia. Aleksi pitää sitä käsissään ja kääntelee ja katselee. Ja varmuuden vuoksi vielä haistelee. Kuppi siirtyy lisäksi hyppysille ja hänkin pistää viisaan nokkansa kupin pohjaan. Se on sata vuotta vanha, selittää Mikko, ja se on kulkenut ja kulkee edelleenkin suvusta sukuun. Hän kehottaa vieraita koettamaan sen kestävyyttä ja vahvuutta. He toteavat sen olevan puusta, sitkeästä koivun juurakosta ja kahden tuuman paksuisen. Vetäkää se halki, käskee Mikko. Vieraat päättelivät, että se helposti menee kahtia kahden miehen voimalla. Aleksi ja lisäksi valitsevat sopivan väkipuupaikan ja alkavat kiskoa kuppia toivossa, että siitä tulisi puolikas heille kummallekin. He kiskovat, kiskovat. . . Kuppi kestää! Sillä välin on Mikko mennyt kellariin juotavaa hakemaan, ei vettä, vaan oikeata kaljaa. Hän tuo sitä kuuden litran puutuopissa kamarinsa. Vieraat istuvat vielä lattialla niin kuin paapertavat palleroiset ja kiskovat niin, että hiki leuasta tippuu. Ja kuppi kestää! He hellittävät otteensa ja ihmettelevät sen kestävyyttä. Mikko hymyilee ja tarjoskelee kaljaa. . . .

Hetken perästä kutsutaan vieraat päivälliselle vieriseen huoneeseen. Yksinkertaisen, maukkaan ja runsaan aterian keskellä on se sama sitkeä esi-isien valmistama suolakuppi, joka sai vieraat odottamatta hiksiksi, mutta antoi samalla heille harvinaisen hyvän ruokahalun. Ja se kuppi ansaitsi suurta kunnioitusta niin vierailta kuin Mikoltakin.

Kun Kuuromykkäin lehdessäkin kehoitetaan oppimaan mehiläishoitoa ja hoitamaan mehiläisiä sillä tavalla, että ne antaisivat jotakin tuotetta hoitamisen palkkioksi, niin tahtoisin lausua oman mielipiteeni tästä asiasta. Vaikka en ole mikään mehiläishoitaja, enkä osaa hitustakaan niiden hommia, niin on minulla jokin erikoinen uutinen mehiläishoitajille. Hevosten hoitamisessa olen jo aikaa ollut mestari, samoin lampaitten, sikain, kanojen ja kissojen hoitamisessa. Mutta mehiläinen! Se on mielestäni liian pieni kotieläimeksi. Tiedän, että se on parmaa pienempi. Ja parma on pieni! Tiedän myös, että mehiläisiä täytyy olla hyvin paljon yhdessä, voidakseen antaa jotakin, sillä yksi mehiläinen ei voi antaa mitään. Ja tiedän myöskin, että niiden antama hoitamisen palkka on jotakin nestettä — en muista minkä väristä, kun en ole moneen vuoteen maistanutkaan sitä, jota sanotaan hunajaksi.

No, niin! Kerron siis sen erikoisen uutisen k. m. lehden lukijoille, eritoten mehiläishoitajille, että saisivat jotakin uutta oppia entisen opin lisäksi. Ja minä suosittelen tätä uutta oppia heille sen perusteella, että kertomuksessa mainittu sankari, mökin isäntä, hoiti mehiläisiä minun mielestäni oikealla tavalla, ja se tapa puuttuu kaikilta muilta mehiläishoitajilta.

Kerran, ei kauan sitten, asui eräässä Länsi-Suomen pitäjässä vanha jalkineenkorjaaja, ei oikein suutari, mökkipahasessaan. Muutaman sadan sylon päässä mökistä olevassa talossa oli mehiläispesä. Tapahtui kerran, että mehiläiset ajettiin pois pesästä, kai hunajan ottamista varten, ja parvi lensi kokonaisuudessa mainitun mökin olkkikatolle ja seinille. Pian mehiläiset löysivät pienen läven, joka johti mökin sisään välikatton rajasta. Ne alkoivat yksitellen vuoron perään mennä tästä sisälle. Vanha äijä, joka sattui sinä hetkenä olemaan sisällä työssänsä, huomasi tämän heti ja otti karpäspiiskan, jolla alkoi mulkoida reijän kohdalle, luullen vapsahaisten pyrkivän sisään. Tätä piiskan mätäkätystä kesti tuntikaupalla. Ja kun ei enään tullut lävestä uusia eläimiä, niin suuri oli ukon hämmästyksensä huomattessaan, että reijän kohdalla lattialla oli iso kasa noita „vapsahaisia“. Mätäkätysten ai-

kana ei ukko näet ehtinyt katsoa lattialle, sillä se oli tulista työtä. Ja syystä hän, kun oli viimeisen „vapsahaisen“ tappanut, huudahtikin: „mitä mahtaa tapahtua, kun noin paljon vapsahaisia tulee?“

Tähän se kertomus loppuikin, yksityiskohdat poijättämällä, ja tosi se lieneekin.

Loimaan Lollo.

Hjalmar Westling.

Kesän ensimmäisenä päivänä, Vapunpäivänä, painuivat Hj. Westlingin silmät viimeiseen uneen kotonaan Imatralla. Viime huhtikuun numerossa kerroimme hänestä sen johdosta, että hän huhtik. 5 p:nä täytti 75 vuotta. Viettäänsä syntymä- ja juhlapäiväänsä lastensa ja ystäväinsä kesken sairastui hän influenssaan. Siinä murtuivat vanhuuden voimat, eikä hän enään päässyt sairastuoteeltaan nousemaan, vaan nukkui hiljaa ja rauhallisesti kuolemaan uneen toukokuun 1 p:nä.

Hj. Westling syntyi Laukaassa $\frac{5}{4}$ 1847. Hänen isänsä oli everstiluutnantti (sotaherra) Karl Westling ja äitinsä nimi oli Maria Lönblad. Hän syntyi kuulevana, mutta tuli kuuroksi pienenä lapsena kuumetaudissa, eikä ollut sitä ennen oppinut puhumaan. Lapsena vietiin hänet Kuopion k. m. kouluun, jossa häntä opetti neiti Amalia Roos (nyk. pastorin rouva Grönberg Nurmeksessa) sekä hänen isänsä, rovasti Roos. Yhden vuoden oli Westling Kuopiossa ja muutti sitten Porvooseen pastori Alopæuksen luo oppimaan. Kun Alopæus v. 1860 muutti Turkuun k. m. koulun johtajaksi vei hän Westlingin mukanaan Turkuun k. m. kouluun, sillä pastori Alopæus rakasti oppilastaan Hj. Westlingiä paljon. Turussa jatkoi W. koulunkäyntinsä loppuun ja laskettiin siellä H. ehtoolliselle. W. oli lapsuudesta alkaen kovin ahkera ja tunnollinen. Sellaisena pysyi hän kuolemaansa asti. Jo koulussa ollessaan kävi hän oppimassa sorvausta iltapäivällä kun hän oli vapaa koulutyöstä. Häntä opetti sorvaamaan eräs mestari Filén, jonka luona W. sai työpaikan koulusta päästyään. V. 1870 muutti W. Helsinkiin sorvaaja ja puuseppä Alanderin luo työhön, sekä myöhemmin Heimbergerin luo, missä hän sai oppia maalaus- ja huoneitten paperoimistyötä. Heimbergerin luota pääsi W. v. 1883 Lapinlahden suureen sairaalaan työmestariksi. Hän oli siellä puuseppänä, maalarina y. m., sillä hän osasi tehdä kaikkia töitä. Lapinlahdella pysyi hän yli 35 vuotta, syksyyn v. 1918, jolloin hän erosi vanhana ja väsyneenä, sai eläkkeen, kunniamerkin ja muutti tyttärensä luo Imatralle. Siellä hän asui rouvansa Huldin, o. s. Knauer, kanssa elämänsä viime vuodet.

Hj. W. oli hiljainen, rauhaa rakastava, uskollinen, tunnontarkka väsymättömän ahkera mies. Työntekeminen oli hänen ilonsa. Hän ei valittanut, että työ on raskasta ja vaikeaa. Hän ei suuttu-

nut, vaikka työtä oli paljon ja monenlaista. Hän iloitsi, että työtä tuli hänelle ja että hän osasi täyttää tehtävänsä. — Hän oli hyvä ja kunnon mies. Sen näki hänen kauniista, rehellisistä silmistään ja vakavasta olennostaan. Hän oli kaunis esimerkki nuoremmille kuuromykille. — Vainaja haudattiin Helsinkiin toukok. 7 p:nä. Ruumiin siunaus toimitettiin hautausmaan kappelissa. Kun pastori H. Nyberg silloin oli matkalla Virossa ei hän voinutkaan toimittaa haudansiunaamista, vaan toimitti sen pastori W. Lampén. Hän puhui psalmin 126: 1—2 johdolla: „*Kun Herra vapahti Siionin vangit, niin me olimme kuin unta näkeväiset. Silloin nauru täytti suumme ja riemu kiellemme.*“ Pastori sanoi että monet ihmiset ovat niinkuin vangitut, kahleissa. Muutamat ihmiset ovat kuin kahleissa sentähden, että he eivät näe, vaan ovat sokeat. Toiset ovat sidotut, kun eivät voi kuulla, vaan ovat kuurot. Toisilla on taas joku ruumiin jäsen sairaana, he ovat raajarikot. Niin he elävät maan päällä kuin kahlehdittuina, vangittuina. Mutta kun Herra kerran ijankaikkisessa elämässä vapauttaa heidät „kahleista“ parantaa heidät terveiksi, silloin he saavat iloita, silloin „nauru täyttää heidän suunsa ja riemu heidän kielensä“. — Vainajan hauta on uudella hautausmaalla. Haudalle laskivat omaiset ja tuttavat kukkia. Hra J. Sundberg laski kukkaseppeleen Helsingin k. m. yhdistykseltä.

Hautauspäivän illalla kutsui rouva Westling sukulaisensa ja tuttavansa ja Helsingin kuuromykät yhdistyksen huoneustoon hautajaisjuhlaan. Siellä piti hra J. Sundberg muistopuheen, sekä useat kuurot toverit kertoivat muistojaan vainajasta. Läsnaoleville tarjoihtiin kahvia.

Rouva Elma Ignatius tulkitisi haudansiunaksen kuuromykille.

Norjasta.

Pohjois-Norjan kuuromykät ovat äskettäin saaneet oman papin, pastori *Olavi Rustadin*. Hän asuu vanhan kaupungin *Trondhjemin* lähellä *Heimdalin* asemalla, suuren Atlantin meren rannikolla. Past. Rustad matkustaa pohjois-Norjan kuuromykien keskuudessa sielunhoitajana ja toimii kotona ollessaan *Trondhjemin* kuuromykkien pappina. *Trondhjem* on vanha, iso kaupunki, joka on kuuluisa m. m. vanhan, harvinaisen kauniin tuomiokirkkonsa tähden. Mutta *Trondhjemin* monilukuisella kuuromykkäseurakunnalla ei ole omaa taloa eikä omaa *kirkkoa*, missä se voisi pitää jumalanpalveluksiaan. Sentähden ovat kuuromykät siellä ja pastori Rustad ruvenneet keräämään rahaa oman seurakuntatalon ja kirkon rakentamista varten. *Trondhjemin* sanomalehdissä on ollut useita kirjoituksia kuuromykistä, heidän harrastuksistaan ja varsinkin heidän toimistaan saada oma talo ja kirkko

rakennetuksi. Past. Rustad on hankkinut kirjoituksia sikäläisiin sanomalehtiin myöskin toisten maitten kuuromykistä herättääkseen niillä huomiota ja parempaa osanottoa rahankeräykseen. Kyllä saavat *Trondhjemin* kuuromykät paljon puuhata ennenkuin saavat kootuksi niin paljon rahaa, että saavat pystyyn oman talon ja oman kirkon.

Past. Rustad on kirjoittanut tästä asiastaan myöskin Suomeen, Porvoon hiippakunnan kuuromykkäin matkapapille ja pyytänyt häneltä kirjoitusta Suomen kuuromykkäin sielunhoidon järjestelystä. Kirjoitus onkin jo lähetetty ja toivottavasti se julkaistaan *Trondhjemin* kirkon rakennushomman hyväksi.

Muutoin on *Trondhjemin* kuuromykillä nykyään paljon puuhaa. On päätetty pitää Norjan, Tanskan, Ruotsin ja Suomen kuuromykkäin yhteinen kokous siellä kesällä v. 1923. Saa nähdä onko uusi kirkko silloin valmis.

Vastalause.

Suomen k. m. Liiton vuosikokouksessa esitti hra E. Savisaari sen ajatuksen, että ruotsinkielinen „*Tidskrift för Dövstumma*“ ja „*Dövstummas jul*“ (*Joululehti*) eläisivät suomenkielisten lehtiemme kustannuksella. Hra Savisaari oli nimittäin lukenut Liiton vuosikertomuksesta, että „*Tidskrift för Dövstummalla*“ oli viime vuonna ainoastaan 350 tilaajaa kun „*Kuuromykkäin Lehdellä*“ sensijaan oli 1,100 tilaajaa, ja että „*Dövstummas jul*“ lehteä myytiin 1,500 kpl., mutta „*Kuuromykkäin Joulua*“ 6,000 kpl. Tästä oli hra Savisaari saanut sen väärän käsityksen, että suomenkieliset lehdet kustantavat ruotsinkielisiä ja ehdotti, että ruotsinkielisten lehtien *tilaushinta korotettaisi kaksinkertaiseksi*, tahi että ruotsinkielinen k. m. lehti ilmestyisi vain 8 kertaa vuodessa.

Hra Savisaaren omituisen ja ajattelemattoman ehdotuksen johdosta pyytää „*Tidskrift för Dövstumma*“-lehden toimitus totuuden nimessä ilmaista seuraavaa: Ruotsinkielisen väestön lukumäärä Suomessa on — alimman laskun mukaan — kymmenes osa koko maan väestöstä. Ruotsalaista lehteä on tilattu 350 kappaletta. Kun nyt on olemassa kymmenen kertaa enemmän suomenkielisiä kuin ruotsinkielisiä, niin suomenkielistä lehteä (K. m. lehteä) olisi siis pitänyt tilattaman 10 kertaa enemmän, eli 3,500 kappaletta. Mutta he ovatkin tilanneet vain 1,100 kappaletta. Kun ruotsalaista joululehteä on myyty 1,500 kpl. niin olisi suomenkielistä — saman laskun mukaan — pitänyt myytämän 15,000 kpl., mutta sitä onkin levinnyt vain 6,000 kpl. Näin on siis ruotsinkielisiä lehtiä tilattu ja myyty enemmän kuin kaksi kertaa enemmän kuin suomenkielisiä. Tästä näkyy, että ruotsinkieliset kuuromykät ja heidän kuulevat ystävänsä ovat osoittaneet suurempaa harras-

tusta lehdilleen sekä ovat kannattaneet niitä tunnustavampiin kuin suomenkieliset veljet ja sisaret, mikä todistaa hra Savisaaren väitteet vääräksi ja kohtuuttomiksi. Olisiko oikein, että ruotsinkielisiltä kuuromykkäiltä heidän vähälukuisuutensa takia suomenkielisten rinnalla riistettäisi nämä lehdet, jotka ovat niin tärkeät ja välttämättömät heidän henkiselle kehitykselleen ja sivistykselleen, lehdet, jotka samalla tuottavat heille sen huvituksen ja virkistuksen, mikä heille mielellään suotakoon. Sillä kaksinkertaiseksi korotettu tilausmaksu sekä ilmestyvien numeroiden lukumäärän supistaminen 8:saan vuodessa merkitseisi kuoliniskua „Tidskrift för Dövstumma“. Nykyinenkin hinta on varmasti liian korkea. Kaupungissa asuville ja hyvää työpalkkaa nauttiville kuuromykkäille se tosin ei ole liian korkea, mutta maalla asuville, missä usein köyhät vanhemmat saavat maksaa kuuromykkälapsensa lehden, on 10 mk. jo tuntuva meno.

Onneksi ei Kuuromykkäin lehtien eikä Joululehtien julkaiseminen ole yksityisen liikeyrityksen, vaan Kuuromykkäin Liiton omistama ja julkaisee ne. Liiton keskushallitus varmaan huolehtii siitä, että valtionavustus, jonka turvin lehdet osittain ilmestyvät, oikeuden mukaan jaetaan sekä ruotsin- että suomenkielisten lehtien kesken.

Mutta on surullista, jopa syvästi valitettavaa, että kuuromykkällä on niin vähän veljesrakkautta ruotsinkielisiä kohtalotovereitaan kohtaan, että hänellä on ollut tuntoa, esittää ylempänä kosketeltu — vähintään sanottuna — sydämetön ehdotus Liiton vuosikokoukselle.

»Tidskrift för Dövstumma« lehden toimitus.

Kuuromykkäin Jouluku.

Nyt ovat jo kaikki asiamiehet tehneet tilin (maksaneet) myymistään Kuuromykkäin Joululehdistä. Oemme kiitolliset, että k. m. eivät ole väsyneet levittämään omaa joululehteänsä, vaan myivät sitä tänäkin jouluna yli 6 tuhatta kappaletta. Olemme saaneet joululehdistä rahaa niin paljon, että viime vuoden Kuuromykkäinlehden painatuskustannukset ovat maksetut ja että K. m. lehti sekä ruotsinkielinen „Tidskrift för Dövstumma“ voivat ilmestyä tänäkin vuonna. Se on kuuromykkien oma ansio. Siitä heille kiitos.

Maalla asuvista joululehdistämme asiamiehistä ovat eniten myyneet seuraavat:

Juho Leppänen Anttola 1,000 kpl., joista osa myytiin joulun jälkeen.

Mimmi Wickström Vihti 275 kpl. Lauri Lilja Forssa 150 kpl. Hulda Lehmiöjoki Noormarkku 100 kpl. Juho Suoninen Ruskeala 100 kpl. Otto Heino Hyvinkää 55 kpl. Simo Iivonen Sortavala, Antti Hartikainen Salmi, Jalmari Koivisto Kurikka, Auk. Lassila Harviala, Aaretti Rantanen Padas-

joki, Heikki Sipilä Ähtäri kukin 50 kpl. Edla Manninen Suinula 47 kpl., Heikki Koistinen Polvijärvi 40 kpl., Oskari Rajala Hämeenkyrö 47 kpl. j. n. e. Toiset myivät vähemmän.

Kaupungissa asuvista asiamiehistä myi lehtiä eniten:

Hannes Ylén Hämeenlinnassa, joka tilasi 1,000 kpl., mutta palautti jonkun verran; Hanna Kobas Viipurissa noin 300 kpl.; Elias Savisaari Turussa 190 kpl.; Elli Silvander Jyväskylä 100 kpl.; Tampereen k. m. (Siiri Talvian kautta) 270 kpl.; Kuopion k. m. (Stiina Martikaisen kautta) 168 kpl.; Matti Teitto Lappeenrannassa 60 kpl.

Asiamiespalkinnoita saavat siis: I. Juho Leppänen, II. Mimmi Wickström ja III. Lauri Lilja maalla asuvista. I. Hannes Ylén, II. Hanna Kobas ja III. Elias Savisaari kaupunkilaista.

Toimitus.

URHEILUOSASTO

Kutsumus kilpailuun.

Kuuromykkäin Urheiluliitto julistaa piirustuskilpailun liiton merkistä. Merkin korkein sallittu koko on oleva 6×6 cm. Merkin puolelle tulee olla alkukirjaimet: KUL ja perustamisvuosi: 1920.

Palkinnot: I palk. 75 mkaa, II p. 50 mk. ja III p. 25 mk. Kilpailutyöt ovat lähetettävät viimeistään syyskuun 30 p:nä osoitteella: Eino Karilas, Linnankatu 5, Helsinki, ja tulee niiden olla varustettuina salamerkillä sekä lähettäjän nimi-lippu kirjakuoreen suljettuna.

K.U.L:n hallitus.

Harjoittelusääntöjä.

Harjoittelun tarkoituksena on tehdä ruumisvoimakkaaksi ja kestäväksi.

Voimistelu on kaiken urheilun perusta.

Hyvä ryhti on aina säilytettävä. Huonoryhtisyys ei ainoastaan ole rumaa, mutta myöskin epäterveellistä ja tuloksia huonontavaa.

Harjoittelussa on otettava huomioon seuraavat säännöt:

1. Älä harjoittele silloin, kun et tunne voivasi hyvin tai olet jostain syystä rasittunut.
2. Nuku aina vähintään 8 tuntia raitisilmäisessä paikassa.
3. Syö hyvää, helposti sulavaa ruokaa.
4. Syö hitaasti ja pure tarkkaan.
5. Älä polta tupakkaa äläkä käytä väkijuomia.
6. Muuta usein alusvaatteita.
7. Pidä ruumiisi puhtaana.
8. Harjoittelussa hengitä aina syvään ja perinpohjaisesti.
9. Älä harjoittele aterian jälkeen. Vähintään 2 tuntia tulee kulua aterialta, ennenkuin saa ryhtyä harjoittelemaan.

10. Varo kylmetymistä. Älä koskaan seisoskele toimitomana rasittavan harjoituksen jälkeen.
11. Älä koskaan juo jääkylmää juomaa.
12. Älä juo äläkä syö koskaan välittömästi rasittavan harjoittelun jälkeen.
13. Pyyhi aina harjoittelun jälkeen ruumiisi raikkaaseen veteen kastetulla pyyheliinalla, ellet voi saada suihkua tai kylpeä.
14. Vältä liikaharjoitusta. Jos tunnet rasittuvasti harjoituksesta tavallista enemmän, niin lepää, kunnes voimat jälleen palaavat.
15. Jos olet syystä tai toisesta ollut jonkun aikaa harjoittelematta, niin älä yritä yhdellä iskulla päästä jälleen „kuntoon“. „Hiljaa hyvä tulee“.

Pohjoismaiden Kuuromykkäin Urheliuliiton ennätykset

P.K.P.L:n kiertokilpailupailussa (perustettu 1914), Helsingissä syyskuun 10—11 p:nä 1921.

Kuulantyöntö: A. Haapaniemi, Suomi, $8,36,5 \times 10,57 = 18,93,5$.

Keihäänheitto: V. Mälkki, Suomi, $34,76 \times 43,72 = 78,48$

Kiekonheitto: O. Pöyhölä, Suomi, $25,37 \times 27,78 = 53,15$

100 m:n juoksu: J. Lehtimäki, Suomi, 12,3

1500 m:n juoksu: J. Ankile, Norja, 2,24,9

5000 m:n juoksu: J. Ankile, Norja, 16,41,9

1500 m:n viestinjuoksu ($800 \times 400 \times 200 \times 100$) (T. Helminen, J. Lehtimäki, A. Holmström, A. Jokelainen) Suomi, 3,41,4

Korkeushyppy: T. Helminen, Suomi, 157

Pituushyppy: H. Kjööbstad, Norja, 594

Seiväshyppy: A. Haapaniemi, Suomi, 280

Voimakas ihminen.

Kesäinen luonto soveltuu erinomaisesti ihmisen voimistuttamiseen voimisteluin, urheiluin, karaisukeinoin, leikin ja retkeilyin.

Metsässä juoksee ihminen nopeasti ja vaivatta kuin ajatus, teistä piittaamatta. Tulee vastaan aita. Hän lennähtää senkin yli. Tulee vastaan oja. Hän hyppää senkin yli. Tulee kallio. Hengästymättä kapuaa hän sitä ylös ja kiipeää ketterästi kallion laella kasvavaan petäjään tähystääkseen, mistä päin mereltä tuli hukkuvien hätämerkki. Voimakkaalla nykäisyllä hän työntää purtensa rantahiekasta mereen ja tarttuu airoihin pitäen soudulla venhettään tasapainossa tai jos haaksirikkoiset ovat lähempänä eikä venhettä ole, heittäytyy aaltoihin uidakseen paikalle.

Ei mikään estä häntä. Hän on vapaa ja riippumaton ja voi kevyesti saavuttaa tarkoituksensa, jona on lähimmäisten auttaminen.

Olemme kuulleet juttuja entisajan miehistä, muinaisuomalaisista. Ihmeitä he saivat aikaan ruumiillisissa ponnistuksissa. Päivät pääksytysten hihtivät sutta takaa ajaen ja väkeviä olivat kuin karhut.

Paimenessa entisajan pojat ja tytöt karastuivat taistellessaan metsänpetoja vastaan, mutta samalla he siellä saivat suuria ajatuksia luonnosta ja mietiskelivät „syntyjä syviä“. Daavid oli uljas paimenpoika ja voitti Goliatin, mutta hän sepitti samalla psalmejaan, joita vielä nytkin ihastuksella luetaan. Jotakin kuninkaallista on sellaisessa ihmisessä, joka harjautuneen ruumiillisen kuntosuuden ohella on henkeänsäkin kehittänyt. Ihmisen yleämmyys ei näet ole vain ruumiin voimassa. Gorilla voittaa ihmisen painissa ja koira voittaa hänet juoksussa. Mutta järkensä avulla ihminen sulkee häkkiin eläinkun-

nan kuninkaankin. Ruumiillinen ja henkinen voima sopu-
suhtaisesti yhdistyneinä takaavat ihmisen etevämyyden.

Harjoittakaamme kesäiseen aikaan ruumistamme ja sieluumme voidaksemme voimakkaammin ja paremmin suorittaa elämäntyömme.

Y. K—s.

Jalkapallokuume.

Jalkapallokuume, joka viime syksynä raivosi maassamme, tullen ilmi lukemattomien liikkeiden, tehtaiden ja seurojen välisissä haasteotteluissa, on nyt tärtnyt myös Tampereen K.m. yhdistyksen miehiin.

Ja että „tauti“ on varsin arveluttavaa laatua, käy selvälle siitä, että toukokuun loppupuolella tulee tapahtumaan haasteottelu, jossa toisella puolen on kaikki Tampereen K.m. yhdistyksen naineet miehet, joita laskujen mukaan on siinä 7—8 vaiheilla. Heitä vastaan asettuu 3 nuortamiestä siten, että yksi on maalissa ja kaksi pelaa yhtä aikaa bakkia, tukimiestä ja hyökkääjää. Nuorten miesten luku on rajoitettu; 3, jotavastoin ukkomiiehet saavat mielensä mukaan lisätä tai supistaa joukkoaan.

Ottelu johtaa alkunsa siitä, kun muuan pojan vekara sanoi jalkapallopelin kuuluvan vain nuorille. Tästäkö ukkomiesten edustavin kiehahti: Vai eivät naineet miehet osaa potkia, koetetaanpa! Ja siinä silmänräpäyksessä paukahti nuorille miehille haaste. Nuorten miesten „suu ja pää“ tuli kehuneeksi, että kaksi poikamiestä antaa jalkapallossa selkään vaikka koko ukkomiesten joukolle.

Se naula veti! Helminen alkoi heti laskemaan miehiä ja komentamaan heitä tiistai-iltana harjoituksiin. Oli hauska seurata sitä innostusta mikä syttyi, kun tuli tiedoksi mikä homma miehillä on vireillä. Ja arvata saattaa, että ottelu tulee olemaan jännittävä varsinkin meille, poikamiehille, — ukot tietysti luottavat mieslukuunsa, ja onhan heillä vielä eukot innostajina. Saa nähdä miten käy.

On toivottavaa, että tämä esimerkki saa seuraajia, sillä jalkapallopeli on monipuolista ja virkistävää urheilua.

Kun ottelu on pelattu, tulemme siitä kertomaan Urheiluosaston palstoilla. Hupaista ja urheiluinnokasta kesää urheilutovereille, toivoo selkäsaunan uhkaamana.

T:reella 7. V. —22.

Tuula.

Murtomaajuoksukilpailu. Eräs urheilunystävä on lahjoittanut uuden kiertopokaalin murtomaajuoksussa kilpailtavaksi Helsingin Kuuromykkäin V. ja U.-seuralle, joka oli toukokuun 14 p:nä järjestänyt H:gin K. Y:n keäkoti „Satulinnan“ ympäri Oulunkylässä. Matkan pituus oli noin 5 km. Kiertopalkinnon voitti vuodeksi Hj. Sandblom ajalla 23,06. Toisena oli J. Luomajoki, aika 23,09; kolmantena G. Örn 23,45 ja neljäntenä V. Pettersson 23,55.

Kivijärven suojeluskunnan hiihtokilpailussa voitti kuuromykkä Matti Hämäläinen 10 km. matkalla maalisk. 5 p:nä. Aika oli hyvä, 37 min. 23 sek. Kilpailu oli kovin ankara. —

Tampereen k.m. naisten hiihtoseura „Lumitähti“ toimeenpani jäsenilleen hiihtokilpailut 3 km. matkalla Näsijärven jäällä maalisk. 12 p:nä. Keli on hankalaa, sillä yöllä oli satanut uutta lunta ja lisäksi navakka tuuli ahdisti hiihtäjiä, tehden ennätykset huonommiksi, kuin edellisenä talvena. Tulokset ovat seuraavat: Ester Sillanmäki 15 min. 03 sek., rva Sofia Helminen 18,04 ja

Fanny Granfors 20, 48. Palkinnoiksi jaettiin kauniita lasiasetteja. —

Vuosikokouksensa piti Lumitähhti maalisk. 19 p:nä. jolloin seuran puheenjohtajaksi valittiin uudelleen rva Sofia Helminen ja samoin sihteeriksi Fanny Granfors. Samalla päätettiin yksimielisesti, että seura liittyy K. U. Liittoon.

Tietoja kotimaasta.

Mikkelin k. m. koulusta päästettiin pois seuraavat oppilaat: Leo Alagrund Merikarvia Pohjaranta, Toivo Kanerva Suodenieni Taipaleen kylä, Väinö Karnaatti Ylihärmä Rannanjärvi, Lauri Kärki Tohmajärvi, Antero Lehtinen Jämsä Kunnalliskoti, Alma Levomäki Noormarkku Lassilan kylä, Toivo Mononen Muola Paakkola, Uno Näsänen Kemi Karihaara Pajusaari, Reetta Ollila Rovaniemi Ounasjoki, Eevert Pajunen Juva Remojärvi, Maria Pitkänen Matkaselkä Kontiolahti, Roobert Saastamoinen Kiuruvesi Kalliojärvi, Aleks Sainio Kokemäki, Elsa Tammelin Konginkangas Kalaniemi Tammela, Esteri Tarkiainen Lappee Lauritsala, Hilda Tervo Sievi Kiikilän kylä, Lyydi Vahteristo Tammela Liesjärvi, Miina Väinömäki Kiikka Kukonjojan kylä.

Nämä oppilaat laski past. H. Nyberg H. ehtoolliselle Mikkelin kirkossa toukok. 25 p:nä, helatorstaina. Suuri joukko vanhoja kuuromykkiä oli myös tullut H. ehtoolliselle. Kaikille läsnäolijoille tarjottiin päivälliset jumalanpalveluksen jälkeen koululla.

Turun kuuromykkäinkoulussa päättyi lukuvuosi 31 p. toukokuuta. Koulun päättäjäisjuhlassa saivat seuraavat kahdeksannen luokan oppilaat päästötodistukset:

Aino Lyyli Valtonen, Ryttylä, on mennyt kotiinsa taloustöihin, Yrjö Hjalmar Forss, Lokalahti, on mennyt kotiinsa maanviljelystöihin, Otto Ilmari Sandberg, Loppi, on mennyt kotiinsa suutariksi, Onni Severi Pietilä, Laitila, on mennyt kotiinsa maanviljelystöihin, Iina Dagmar Ruukki, Jämsä, on mennyt kotiinsa kotitaloustöihin, Vilho Nikolai Ojala, Marttila, on mennyt kotiinsa maanviljelystöihin, Inkeri Helena Vaara, Maaria, on mennyt kotiinsa taloustöihin, Maiju Helena Tanner, Tampere, on mennyt työhön Tampereen kenkätehtaaseen, Lempi Maria Tuomola, Nousiainen, on mennyt kotitalonsa karjakoksi, Sanna Aleksandra Nurminen, Kiukainen, on mennyt kotipaikkaansa palvelijattareksi, Aini Fanny Aleksandra Kaunisto, Eurajoki, on mennyt kotiinsa taloustöihin, Väinö Nikolai Grönroos, Ikaalinen, on mennyt kotipaikkaansa suutariksi, Sylvä Sullima Salonen, Maaria, on mennyt kotipaikkaansa ompelijattareksi, Arvi Nikolai Järvinen, Tarvasjoki, on mennyt kotiinsa maanviljelystöihin, Aarne Aleksanteri Suhonen, Kyröskoski, menee kotipaikkaansa suutariksi, Toivo Aleksander Seppänen, Jämsä, on mennyt kotitaloonsa maanviljelystöihin, Kalle Antero Tuominen, Sauvo, on mennyt kotiinsa maanviljelystöihin, Uno Robert Söderlund, Pihlava, on mennyt Poriin satamatöihin, Helmi Lydia Alagrund, Merikarvia, on mennyt kotiinsa taloustöihin ja syksyllä menee Nikkarilan talouskouluun, Eino Nestor Jalava, Siuro, on mennyt kotitöihin vanhempainsa luo ja Paavo Enokki Keto, Kaarina, on mennyt Turkuun satamatöihin.

Päästötodistuksen saaneille oppilaille jaettiin hyvästä käytöksestä ja ahkeruudesta palkintoina yhteensä 1560 mark-

kaa ja jokaiselle annettiin kasteenliittonsa uudistamisen muistoksi I. Savolaisen „Hartauskirja“. Sitäpaitsi pojat saivat valmistamansa puusepän käsityövälineistön ja työtökkin esiliinan ja pienen pöytäliinan.

Tämän yhteydessä jaettiin seitsemälle yläluokan poikaoppilaalle Suomen voimistelu- ja urheiluliiton järjestämien n. s. urheilumerkkikilpailujen toisen sarjan palkinnot, joista puhutaan tarkemmin lehtemme urheiluosastossa ensi numerossa.

Koulusta päästötodistuksen saaneet oppilaat uudistivat kasteenliittonsa helatorstaina ja kävivät silloin myöskin ensi kerran Herran pyhällä ehtoollisella. Kasteenliiton uudistuksen ja ripillelaskemisen toimitti pastori K. A. Nyman.

Ävikin vanhainkodille ovat lahjoittaneet: Ystävät Porissa 513 mk. 40 p. (tulos iltamasta), sekä Viljami Tarkiainen Mikkelistä 100 mk. Kaksi närpiöläistä (past. Nymanin kautta) 32 mk. Helsingin K. m. naisten yhdistys 376 mk. 50 p.

Tietoja kuuromykistä. Viljami Heikkinen (osoite Kaajaani, Kiehimä, Mattila), ilmoittaa olevansa ilman työtä ja haluaisi saada työpaikan Savossa tai muualla. Palkoista y. m. sopisi kirjeellisesti keskustella hänen kanssaan yllä mainitulla osoitteella.

Tampereen k. m. yhdistys vietti viime toukok. 28 p:nä 15-vuotisjuhlaansa.

Pastori Huugo Nybergin osoite kesä-, heinä- ja elokuulla on *Kuhmoinen*.

Huomatkaa! Tämä Kuuromykkäin lehden numero on yhdistetty *kesä-* ja *heinäkuun* numero.

Oulun k. m. koulusta saivat päästötodistuksen seuraavat koulunkäyntinsä lopettaneet oppilaat:

A-luokalta. (opett. Elis Vilkki): Viljo Isotupa, Nastolasta, Alli Koskenkorva Kuusamosta, Maija Katala Lapualta, Huvi Lehtonen Hollolasta, Hanna Liinanki Alatorniosta, Katri Pajari Kuolajärveltä, Sirkka Parantainen Helsingistä, Hulda Rauhala Jalasjärveltä, Jaakko Ukkola Haukiputaalta, Eino Vallo Alatorniosta, Väinö Virtanen Kurikasta ja Henna Vähärautio Rautiosta.

B-luokalta (opett. E. Engblom) Maritta Peltola Kaitjärveltä, Helmi Nordström Kurikasta, Aino Pietarila Kemistä, Antti Ojala Ylivieskasta, Antti Alahautala Sienistä, Vilho Korpi Kauhajoelta, Feeli Luopa Kurikasta, Akseli Porkka Viipurin maaseurakunnasta ja Kauno Puumala Kaustisesta.

Oppilaat laski Herran Ehtoolliselle toukokuun 17 p:nä past. Tuomo Itkonen.

Kuopion k.m. koulussa tapahtui kasteenliiton uudistus sunnuntaina 28 p. toukokuuta. Herran Ehtoolliselle laskettiin seuraavat oppilaat. Herra Oksasen luokka: (A) Erkki Hirvonen, Olavi Peltonen, Eino Nikkanen, Matti Niskanen, Paavo Niskanen, Esa Suhonen, Hannes Turunen, Elsa Hovi, Helvi Korhonen, Iida Puttonen, Aino Schroderus, Hilja Siitonen.

Rouva Koposen luokka (B) Eino Savolainen, Viljam Kimming, Aukusti Tuhkanen, Heikki Parviainen, Pekka Laitinen, Topi Säisä, Oskari Pellikka, Otto Pulkkinen, Sanna Heikkinen, Saimi Soinen, Sanni Summanen ja Aino Virtanen. — Sitäpaitsi VI b. luokan oppilas Juho Parviainen, joka lopetti koulunkäyntinsä, laskettiin H. Ehtoolliselle. — Rippikoulun piti pastori Itkonen.

Kuopion hiippakunnan kuuromykkäinpappi pastori T. Itkonen käy kesäkuussa seuraavissa seurakunnissa: Tyrnävä, Temmes, Kestilä, Säräisniemi, Pulkki, Piipala, Pyhäntä, Kiuruvesi, Kuopio (23—25 p. kesäk. Kuopiossa) Iisalmi (25—26 p.), Kajaani, Sotkamo, Kuhmoniemi.

Kuopiossa on Juhannuksen aikana kuuromyökkäinkokous. Juhannusaattoiltana ehkä on huviretki. 24 p., lauantaina, on k.m. koulussa hartaushetki klo 12. Sunnuntaina 25 p. on klo 9 a. jumalanpalvelus ja Herran Ehtoollinen. Kaikki kuuromykät ovat tervetulleita. Myös Savonlinnan hiippakunnan lähiseurakunnista voisivat k.m.ykät ehkä saapua Juhannukseksi Kuopioon. Tervetuloa!

Lappeenrannan kuurom. y:n toiminnasta vuotena 1921 mainittakoon seuraavaa. Yhdistyksen toiminta on viimevuotena ollut samaa, kuin edellisisenäkin. Jäseniä on yhdistyksessä kuuromykkä 10, ja kuulevia 20, yhteensä 30. Kokouksia on pidetty säännöllisesti kerran kuukaudessa jäsenen luona. Myöskin muutamia juhlatilaisuuksia on ollut, jolloin on esitetty puheita, laulua, kertomuksia ja tarjoilua. Yhdistyksen johtokuntaan on kuulunut rouva *M. Tiili* puheenjohtajana, *J. Ripanen* rahastonhoitajana ja sihteerinä. Muina jäseninä *Edla Vainikka*, *Kusti Laitainen* ja *Vilho Laitainen*, jotka kaikki valittiin johtokuntaan uudelleen.

Porvoon kuuromyökkäinkoulusta pääsivät pois seuraavat oppilaat: Einar Eriksson Eckerö, Albin Nordström Kirkkonummi, Selim Lillhannus Lappfjärd, Walter Höckert ja Rafael Höckert Turku, Sylvia Ernstén Tammisaari, Anni Vikström ja Saima Hagström Inkoo, Elna Norrbäck Uusikarleby. Nämä oppilaat uudistivat kasteenliitonsa toukok. 28 p:nä sekä kävivät H. p. ehtoollisella yhdessä vanhempien kuuromykkäin kanssa Porvoon k.m. koululla. Jumalanpalveluksen piti past. H. Nyberg ja sen jälkeen tarjottiin kahvia kaikille oppilaille, maalta tulleille kuuromykkille, lasten vanhemmille ja opetajille.

Veljesmurha Pyhäjoella. Vapunpäivänä tapahtui Pyhäjoen Pirttikosken kylässä Ojakankaan talossa veljesten Aleksin ja Antti Eilo-Ojakankaan välillä kohtaus, joka päättyi veljesmurhaan. Antti Eilo, joka on kuuromykkä, oli alkanut häytyttää veljensä vaimoa. Tämän huomattuaan meni veli puolustamaan vaimoaan. Kuuromykkä heittäkin vaimon rauhaan, mutta hyökkäsi veljensä kimppuun, jolloin tämä itseään puolustaakseen sieppasi kirveen ja löi sillä veljeään päähän sillä seurauksella, että tämä 6 tuntia kuluttua kuoli. Murhatuksi tullut kuuromykkä veli on ollut hyvin rajupäinen ja vihannut veljeään, niin että tämän on täytynyt sen takia olla pakosallakin poissa kotoa.

Hengellinen iltama Porissa pidettiin sunnuntaina toukok. 7 p. klo 6 ip. Rukoushuoneella kuuromykkien Ävikinimisen vanhain kodin hyväksi. Tilaisuudessa puhuivat neiti Aina Lagus sekä pastori V. Vartio ja S. Huttunen. Vielä oli ohjelmassa kuoro- ja yksin laulua; olipa kuuromykkien itsensäkin suoritettavaksi varattu eräs ohjelma numero. Kahvitarjoilusta pitivät ystävälliset emännät huolta. Tilaisuuteen pääsivät kaikki vapaasti, mutta vapaaehtoinen kolehti kannettiin Ävik-kodin hyväksi ja saatiin 513: 40 p.

Ylimääräisiä määrärahoja aistivalliskoulun ylläpitämiseksi vuonna 1921. Tehdyn esityksen johdosta on seuraaville aistivalliskouluille myönnetty lisämäärärahoja vuodelle 1921 allamainittuja menoeriä varten:

<i>Turun kuuromykkäinkoulu</i> — ruuanpito ja täysihoidotmaksuja —	34,300: —
<i>Mikkelin kuuromykkäinkoulu</i> — ruuanpito ja täysihoidotmaksuja —	21,700: —
lämpö ja valo	5,650: —
<i>Kuopion kuuromykkäinkoulu</i> — ruuanpito ja täysihoidotmaksuja	48,700: —
lämpö ja valo	20,000: —
<i>Jyväskylän kuuromykkäinkoulu</i> — ruuanpito ja täysihoidotmaksuja —	15,800: —
lämpö ja valo	15,875: —
<i>Oulun kuuromykkäinkoulu</i> — ruuanpito ja täysihoidotmaksuja —	82,000: —
lämpö ja valo	15,000: —

Sai puhelahjan ja kuulon takaisin. On kuultu puhuttavan sellaisia ihmetohtoreista, jotka saattavat rammat kävelemään, sokeat näkemään ja kuurot kuulemaan, mutta voi sellaisia ihmeitä joskus sattua ilman että mikään ihmeellinen lääkäri olisi siinä tekijänä. Niinpä kertotaan meille seuraava tapaus:

Äskettäin kierteli Ylihärmässä ja tietysti muuallakin mies, joka näytteli täydellisen kuuromykkän osaa. Hän näytteli kirjettä, josta kävi selville hänen kovaosaisuutensa. Lisäksi oli kirjeessä mitä liikkuvimpaan muotoon laadittu avunpyyntö.

Näin esiintyi hän m. m. kirkonkylässä Lehtivuoren talossa. Mutta poistuaan sanotusta talosta luiskahti hänen jalkansa jäätyneellä rappusella ja tässä rytäkässä taittoi mies toisen jalkansa. Kun tapaus huomattiin, riennettiin miestä auttamaan ylös, mutta jo sitä ennen oli tämä saanut puhelahjan, niin että saattoi täydellisesti selittää, miten onnettomuus oli sattunut. Hän pyysi kyytiä lähimpään majataloon. Sen saatuaan jatkoi hän matkaa lääkäriin sekä vihdoin kotipaikoilleen Kokkolan puoleen. Rahaa miehellä näkyi olevan runsaasti, josta voi olettaa, että hän oli ollut »kuuromykkänä» jo pitemmän aikaa.

On siis suhtauduttava pyytelijöihin hyvin varovasti, yksinpä kuuromykkiinkin, lausuu kertojamme tapauksen johdosta.

Kiikan ja sen ympäristön K.m. yhdistyksen kokous pidetään heinäkuun 1 p:nä klo 5 i.p. Tyrvään Vinkkilässä.

Arvoituksellinen maakotkan pyydystys. Helmik. 22 p:nä Viipurissa ollut Karjalehdessä. Muutamana päivänä läksi Pudasjärven Jongun kylässä Pekkalan talon kuuromykkä poika metsään hiihtelemään. Palatessaan sieltä, oli hänen seljässään tuppivyöllä sidottuna tavattoman suuri maakotka. Kotkan siipien pituus suoraksi vedettyinä oli hyvän joukon kolmatta metriä.

Kun pojalla ei ollut mukanaan minkäänlaista asetta, tuntuu ihmeelliseltä, miten poika on pedon saanut hengiltä. Poika ei itse ollenkaan rupea merkeillääkään sitä selvittämään.

Surulla ilmoitan, että vaimoni

Hilda Mäkelä

synt. 22. 11. 1878 Orimattilan Pennalassa, kuoli 10. 4. 1922 Iitin Säaskjärvellä, sairastettuaan muutaman päivän vatsakalvontulehdusta.

Lennart ja pieni Linda Sinikka
Mäkelä.

S. H. Avilla Andersson.